

نقش ابتلا به بیماری دیابت در کیفیت زندگی: نتایج یک مطالعه کوهورت تاریخی

دکتر رضا وزیری نژاد*^۱، دکتر محمد علی سجادی^۲، دکتر نجمه معقول^۳

^۱ دانشیار، گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

^۲ استادیار، گروه آموزشی داخلی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

^۳ پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

چکیده

سابقه و هدف: مکانیسم اثر بیماری‌ها بر کیفیت زندگی انسان‌ها به واسطه میزان معلولیتی است که به طور موقت یا دائم ایجاد می‌گردد. با توجه به شیوع و روند افزایشی بیماری دیابت و اهمیت کیفیت زندگی بیماران و نیز عدم وجود مطالعه قبلی در جمعیت تحت بررسی، مطالعه حاضر انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه کوهورت تاریخی، یک هم‌گروه که از لحاظ سن، جنس، سطح تحصیلات، طبقه اجتماعی، شغل و وضعیت تاهل یکسان بودند و تنها از نظر ابتلا به بیماری در دو گروه بیمار (تعداد ۱۰۱ نفر) و سالم (تعداد ۱۲۳ نفر) قرار داشتند، بررسی شدند. سطح کیفیت زندگی با استفاده از پرسشنامه استاندارد شده SF-36 مورد ارزیابی قرار گرفت. اطلاعات در محیطی آرام و توسط یک فرد آموزش دیده جمع‌آوری شد. از روش‌های آماری پارامتریک (t-test) و غیرپارامتریک (Mann-Whitney U) برای مقایسه دو گروه استفاده شد.

یافته‌ها: فراوانی افراد با کیفیت زندگی نامطلوب در گروه دیابت بطور معنی داری بیش از گروه سالم بود. مهم‌ترین جنبه متاثر از این بیماری، وضعیت احساسی و عاطفی آنها بود. محاسبه خطر نسبی نشان داد که ابتلا به بیماری دیابت به طور معنی داری و به اندازه ۷/۱ برابر (فاصله اطمینان ۹۵ درصد: ۳/۴-۱۳/۸) احتمال ایجاد کیفیت زندگی نامطلوب را در افراد تحت بررسی افزایش می‌دهد.

نتیجه‌گیری: این مطالعه تایید نمود که ابتلای به بیماری دیابت، شانس کسب زندگی با کیفیت نامطلوب را به شدت افزایش می‌دهد. با توجه به افزایش امید به زندگی، بیماران سال‌های نسبتاً طولانی را با این بیماری طی می‌نمایند و ارتقاء کیفیت زندگی این افراد از اهمیت بالایی برخوردار است.

واژگان کلیدی: کیفیت زندگی، دیابت، کوهورت تاریخی، رفسنجان.

مقدمه

میزان معلولیتی است که بصورت موقت یا دائم ایجاد می‌گردد. اهمیت این موضوع به آن اندازه است که "زندگی بدون معلولیت" (Disability-free life expectancy) امروزه بعنوان یک شاخص مهم در ارزیابی تاثیر آسیب‌ها و بیماری‌ها بر زندگی انسان مورد توجه ویژه‌ای قرار گرفته است (۱، ۲). امروزه برای تعیین امید به زندگی در اجتماعات انسانی، محققان تلاش در کمی کردن میزان معلولیت و لحاظ این محدودیت مهم بهداشتی در محاسبه امید به زندگی دارند (۳). مروری بر تمامی پرسش‌نامه‌هایی که به بررسی کیفیت زندگی می‌پردازند، نشان

در حال حاضر استفاده از روش ارزیابی کیفیت زندگی به عنوان یکی از بهترین روش‌های اندازه‌گیری میزان تاثیر بیماری‌ها به ویژه بیماری‌های مزمن بر سلامتی انسان مورد توجه واقع شده است. مکانیسم اثر بیماری‌ها بر کیفیت زندگی انسان‌ها بواسطه

آدرس نویسنده مسئول: رفسنجان، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، دکتر رضا وزیری نژاد

(e-mail: rvazirinejad@yahoo.co.uk)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۸/۲۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۱۱/۴